

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci **žalobce: M. K.**, zastoupeného JUDr. Dagem Sedláčkem, advokátem se sídlem Brno, Václavská 2, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, **se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3,** o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2003 č. j. OAM-1428/VL-11-C10-2003, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 14 Az 228/2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 5. 2004 č. j. 14 Az 228/2003 – 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 3. 5. 2004 č. j. 14 Az 228/2003 – 42 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2003 č. j. OAM-1428/VL-11-C10-2003, kterým nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování dle § 91 téhož zákona.

V odůvodnění rozsudku Krajský soud v Ústí nad Labem mimo jiné uvedl, že s přihlédnutím k důvodům, které žalobce jako žadatel o azyl v žalobě uvedl, byla jeho žaloba nejprve posuzována z hlediska splnění podmínek uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný se tímto ustanovením podrobně zabýval a konstatoval, že u žalobce jde o obavy o vlastní život z pronásledování soukromými osobami, které na něm požadovaly větší sumu peněz za údajně zabavené drogy, přitom se žalobce sám neobrátil s žádostí o pomoc na policii, jiné státní orgány, ombudsmana, nevládní instituce, které v zemi působí k ochraně práv a svobod jednotlivce. Žalobcem uváděné důvody tak dle krajského soudu nenaplňují znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu a ten tak nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Obdobně to platí o podmínkách, které jsou uvedeny v § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu, které žalobce rovněž nesplňuje, a důvody tvrzené žalobcem nelze považovat ani za důvody hodné zvláštního zřetele, jejichž existence je podmínkou pro možnou úvahu o udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Pokud žalobce v žalobě poukazuje na nesprávně posouzený skutkový stav věci, je nutno dle krajského soudu konstatovat, že tak činí pouze v obecné poloze, neuvádí žádné konkrétní důkazy, a proto soudu nezbývá, než rovněž v obecné rovině konstatovat, že před vydáním napadaného rozhodnutí byl skutečný stav zjištěn dostatečně, když žalovaný správní orgán vycházel při svém rozhodování z objektivních zpráv o situaci v zemi původu žalobce, vypořádal se obsahem těchto zpráv a žalobce nevznesl žádné konkrétní námitky.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem podal žalobce včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel poukazuje na ustanovení § 32 odst. 1 správního řádu, které správnímu orgánu stanoví povinnost zjistit přesně a úplně skutkový stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Žalovaný správní orgán před svým rozhodnutím nevyužil všech možných a dostupných prostředků ke zjištění skutkového stavu. Možnosti žalovaného byly totiž v tomto případě mnohem větší než možnosti osoby, která je žadatelem o azyl, tedy stěžovatele, a to především v oblasti jeho národnosti a problémům na základě toho vznikajících. Krajský soud, který se plně ztotožnil s rozhodnutím žalovaného, dle stěžovatele stejně jako žalovaný správní orgán při svém rozhodování vycházel z nesprávně a neúplně zjištěného skutkového stavu ve věci, který měl za následek nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Stěžovatel navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, zároveň navrhl přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 6. 4. 2003 žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že začátkem listopadu roku 2002 za ním přišli kamarádi jeho bratra a chtěli po něm, aby jim schoval nějaké zavazadlo, odmítl je a zavolal policii, která je sice zadržela, ale později pustila, oni přišli za stěžovatelem znovu a požadovali peníze za zabavené drogy, které měly být v zavazadle. Vyhrožovali jeho manželce a dceři, manželka se s ním rozvedla, bandité jej v lednu roku 2003 znovu kontaktovali, zbili jej a vyhrožovali, proto odjel do České republiky. O azyl stěžovatel požádal, protože měl jen turistické vízum na dvacet dnů, a poradili mu, aby si žádostí o azyl legalizoval pobyt. V případě návratu

do vlasti se stěžovatel obával banditů. Dne 6. 6. 2003 v pohovoru k žádosti o udělení azylu stěžovatel podrobněji vylíčil, jak si ve vlasti půjčil peníze, jak mu lidé, co u něj chtěli ukrýt tašku s drogami, vyhrožovali, jak jej zbili. Stěžovatel dále uvedl, že od ledna roku 2003 pracoval jako řidič, ekonomické problémy neměl, neměl ani jiné problémy mimo výše uvedené. Na policii se stěžovatel obrátil pouze jednou, pak už to dle jeho názoru nemělo smysl, na ostatní státní orgány či nevládní organizace se neobrátil, nikdy nebyl členem politické strany nebo politického hnutí ani nebyl jinak politicky činný. Na závěr pohovoru byl stěžovatel informován, že žalovaný má pro posouzení jím uváděných skutečností k dispozici několik zpráv a informací o Ukrajině (tyto jsou přehledně vyjmenovány v protokole o pohovoru), a byla mu dána možnost seznámit se s jejich obsahem a vyjádřit se k nim či způsobu jejich získání, případně navrhnout jejich doplnění, což stěžovatel odmítl.

Součástí správního spisu jsou také části Zpráv o dodržování lidských práv za roky 2000 a 2001 na Ukrajině Ministerstva zahraničí Spojených států.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Zákon o azylu rovněž umožňuje udělení azylu za účelem sloučení rodiny dle ustanovení § 13 nebo humanitárního azylu dle ustanovení § 14.

Nejvyšší správní soud neshledal oprávněným stěžovatelem uplatněný důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ohledně splnění podmínek pro udělení azylu krajským soudem. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se soud v předcházejícím řízení zabýval, je otázka, zda důvody uváděné stěžovatelem, a to potíže, které měl ve vlasti se soukromými osobami, které označil jako bandity, a snaha o legalizaci pobytu v České republice, lze označit za důvody pro udělení azylu dle zákona o azylu. Žalovaný v řízení o udělení azylu stěžovateli v souladu se zákonem nejprve posuzoval, zda stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu taxativně stanovené v § 12 zákona o azylu a neshledal je. Poté se zabýval možností udělení azylu podle ustanovení § 13 téhož zákona, podmínky pro jeho udělení rovněž neshledal. Následně zkoumal, zda by nebylo možné udělení azylu dle § 14 téhož zákona, přičemž podmínky pro jeho udělení v zákonem stanovených mezích správního uvážení neshledal. Ke stejnému právnímu hodnocení věci dospěl také krajský soud, který se ve svém rozhodnutí stejně jako žalovaný zabýval tvrzeními stěžovatele z pohledu všech v úvahu přicházejících ustanovení zákona o azylu. Nejvyšší správní soud se s uvedenými právními závěry žalovaného a krajského soudu ztotožňuje, neboť stěžovatelem uváděné důvody žádosti o azyl v České republice nelze považovat za azylově relevantní.

Co se týče obecně formulované námitky stěžovatele o tom, že žalovaný nedodržel ustanovení § 32 odst. 1 správního řádu, když před svým rozhodnutím nevyužil všech možných a dostupných prostředků ke zjištění skutkového stavu, a že rovněž krajský

soud při svém rozhodování vycházel z nesprávně a neúplně zjištěného skutkového stavu ve věci, Nejvyšší správní soud má za to, že jak ve správním řízení o udělení azylu, tak v řízení o žalobě, byl skutkový stav věci zjištěn v souladu s ustanovením § 32 odst. 1 správního řádu a tento má oporu jak ve správním spise, tak ve spise soudním. Podle názoru Nejvyššího správního soudu provedl žalovaný ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k důvodům žádosti, z informací o situaci na Ukrajině Ministerstva zahraničí Spojených států), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Ze správního spisu také vyplývá, že stěžovatel byl informován o veškerých podkladech, které žalovaný pro rozhodnutí shromáždil, a byla mu dána možnost seznámit se s jejich obsahem a vyjádřit se k nim či způsobu jejich získání, případně navrhnout jejich doplnění, čehož stěžovatel nevyužil. Rovněž krajský soud vycházel z dostatečných pokladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování a dospěl ke stejným závěrům jako žalovaný. Nejvyšší správní soud přijaté závěry sdílí a v řízení neshledal vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Závěrem Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou konstatuje, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu dle zákona o azylu, jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v zákoně uvedené. Z žádného ustanovení zákona o azylu však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel podal také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. června 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu